

**Rok akademicki:**

2016/17

**Jednostka prowadząca:**

Instytut Historii Sztuki i Kultury WHiDK

**Kierunek:**

Historia sztuki

**Poziom:**

studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne

**Nazwa przedmiotu:**

**Zajęcia fakultatywne**

**Nazwa szczegółowa przedmiotu:**

**Zakony w średniowiecznej Polsce.**

**Język:**

PL

**Typ przedmiotu:**

przedmiot wybieralny

**Przedmiot obieralny:**

tak

**Rok studiów, semestr:**

rok II, semestr zimowy

**Wymiar:**

zajęcia: 30 godz.

**Punkty ECTS:**

zajęcia: 2

**Forma zaliczenia:**

zajęcia: zaliczenie bez oceny

**Prowadzący:**

wykład: dr hab. Andrzej Włodarek, prof. UPJPII;

**Koordynator sylabusu:**

dr hab. Andrzej Włodarek, prof. UPJPII

**Sylabus dostępny w ramach:**

- [Zajęcia fakultatywne](#) [na kierunku:] [Ochrona dóbr kultury](#) (Odk), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, II rok, semestr zimowy
  - [prowadzący wykład:0h//0ECTS]: dr hab. Andrzej Włodarek, prof. UPJPII;
- [Zajęcia fakultatywne](#) [na kierunku:] [Ochrona dóbr kultury](#) (Odk), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr zimowy
  - [prowadzący wykład:0h//0ECTS]: dr hab. Andrzej Włodarek, prof. UPJPII;
- [Zajęcia fakultatywne](#) [na kierunku:] [Historia sztuki](#) (Hsz), studia pierwszego stopnia (licencjackie),

stacjonarne, I rok, semestr zimowy

◦ [prowadzący wykład:0h//0ECTS]: dr hab. Andrzej Włodarek, prof. UPJPII;

- [Zajęcia fakultatywne](#) [na kierunku:] [Historia sztuki](#) (Hsz), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, II rok, semestr zimowy

◦ [prowadzący wykład:0h//0ECTS]: dr hab. Andrzej Włodarek, prof. UPJPII;

- [Zajęcia fakultatywne](#) [na kierunku:] [Historia sztuki](#) (Hsz), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr zimowy

◦ [prowadzący wykład:0h//0ECTS]: dr hab. Andrzej Włodarek, prof. UPJPII;

- [Zajęcia fakultatywne](#) [na kierunku:] [Historia sztuki](#) (Hsz), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr zimowy

◦ [prowadzący wykład:0h//0ECTS]: dr hab. Andrzej Włodarek, prof. UPJPII;

- [Zajęcia fakultatywne](#) [na kierunku:] [Historia sztuki](#) (Hsz), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr zimowy

◦ [prowadzący wykład:0h//0ECTS]: dr hab. Andrzej Włodarek, prof. UPJPII;

#### **Wymagania wstępne:**

brak

#### **Cele:**

Zapoznanie z dziejami, duchowością i wkładem w kulturę polską klasztorów męskich i żeńskich istniejących w średniowiecznej Polsce. Poglębenie wiedzy z historii, historii Kościoła oraz ikonografii.

#### **Treści kształcenia:**

Cykl wykładów poświęcony będzie prezentacji opactw i klasztorów męskich i żeńskich należących zarówno do zakonów mnichów (benedyktyni, cystersi), kanonickich (kanonicy laterańscy, premonstratensci) regularni, jak i mendykantów (dominikanie, franciszkanie, paulini) oraz rycerskich (joannici, templariusze, krzyżacy). paulinów) funkcjonujących w średniowieczu na ziemiach polskich. Zasadniczym celem jest prezentacja całokształtu dorobku artystycznego tychże klasztorów, ich roli i wkładu w kulturę polską. Tematem wykładów będzie zarówno architektura, jak i malarstwo, rzeźba i rzemiosło artystyczne powstające w środowiskach różnych zakonów lub na ich potrzeby w epoce romanizmu i gotyku. Zadowalające omówienie tej problematyki nie jest możliwe bez przedstawienia specyfiki poszczególnych zakonów, ich duchowości, reguł, dewiz i godeł zakonnych oraz doktryn artystycznych. Uwagi wymagają również procesy fundacyjne klasztorów i rola fundatorów, zmieniające się na przestrzeni wieków.

T.1 Zakonodawcy i ich reguły zakonne

T.2 Żywoty świętych (m.in. Benedykt, Augustyn, Norbert, Dominik, Jacek, Franciszek, Antoni) i ich ikonografia.

T.3 Kanonicy regularni laterańscy

- T.4 Premonstratensi
- T.5 Benedyktyni
- T.6 Bożogrobcy
- T.7 Dominikanie
- T.8 Franciszkanie
- T.9 Paulini
- T.10 Habity, godła i dewizy zakonne

**Efekty kształcenia:**

- W\_1 Student zna i identyfikuje rodzaje zakonów funkcjonujące na ziemiach polskich w średniowieczu..
- W\_2 Student zna wkład poszczególnych zakonów w kulturę polski średniowiecznej.
- W\_3 Student potrafi na podstawie analizy ikonograficznej rozpoznać świętych przedstawicieli poszczególnych zakonów.
- W\_04 Student zna najważniejsze reguły zakonne i procesy fundacyjne klasztorów różnych zakonów.

**Metody i narzędzia dydaktyczne:**

- M.1 Wykład
- M.2 Prezentacja multimedialna

**Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:**

- W.1 Obecność na wykładach.
- W.2 Test zaliczeniowy.

**Lektury podstawowe:**

S. Barącz, Rys dziejów Zakonu Kaznodziejskiego w Polsce, Lwów 1861; Bożogrobcy w Polsce, Miechów-Warszawa 1999; Grychowski M., Marecki J., Zakony w Polsce, Warszawa 2009; K. Łatak, Kanonicy Regularni Laterańscy na Kazimierzu w Krakowie, Ełk 1999; E. Łużyniecka, Architektura klasztorów cysterskich, Wrocław 2002; Monasticon cisterciense Poloniae, t. I-II, Poznań 1999; P. Szczaniecki, Benedyktyni polscy, Tyniec 1989; Studia nad historią dominikanów w Polsce (1222-1972), red. J. Kłoczowski, t. I-II, Warszawa 1975; H. Uth, Szkic historyczno-biograficzny Zakonu Augustiańskiego w Polsce, Kraków 1930; H. Wyczawski (red.), Klasztory bernardyńskie w Polsce, Kalwaria Zebrzydowska 1985; Zakony franciszkańskie w Polsce, red. J. Kłoczowski, t. I: Franciszkanie w Polsce średniowiecznej, Lublin 1983.

**Lektury uzupełniające:**

Brak

**Uwagi:**